Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►**B**

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 975/1999

z dnia 29 kwietnia 1999 r.

ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań współpracy rozwojowej, które przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności

(Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►**M1**	Rozporządzenie (WE) nr 1882/2003Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 września 2003 r.	L 284	1	31.10.2003
►**M2**	Rozporządzenie (WE) nr 2240/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r.	L 390	3	31.12.2004
►**M3**	Rozporządzenie (WE) nr 2110/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 grudnia 2005 r.	L 344	1	27.12.2005

▼B

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) NR 975/1999

z dnia 29 kwietnia 1999 r.

ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań współpracy rozwojowej, które przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 130w,

uwzględniając wniosek Komisji ([1]),

stanowiąc zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 189c Traktatu ([2]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Należy ustanowić procedury w celu wprowadzania w życie działań współpracy rozwojowej przyczyniających się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

(2) Równocześnie z niniejszym rozporządzeniem Rada przyjęła rozporządzenie Rady (WE) nr 976/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiające wymogi wprowadzania w życie działań innych niż działania współpracy rozwojowej, które w ramach wspólnotowej polityki współpracy przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w państwach trzecich ([3]).

(3) Polityka wspólnotowa w dziedzinie współpracy rozwojowej przyczynia się do osiągnięcia ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

(4) Artykuł F.2 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że Unia szanuje podstawowe prawa, zagwarantowane przez Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności podpisaną w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., oraz prawa wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych dla Państw Członkowskich, jako zasady ogólne prawa wspólnotowego.

(5) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad opierają się na głębokim przekonaniu o uniwersalności i niepodzielności praw człowieka, zasad, które stanowią podstawę międzynarodowego systemu ochrony praw człowieka.

(6) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad są głęboko osadzone na zasadach ogólnych ustanowionych przez Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Międzynarodowy Paktem Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych.

(7) Wspólnota dostrzega współzależność wszystkich praw człowieka oraz wzajemny wpływ postępu gospodarczego i społecznego oraz postępu w osiąganiu praw obywatelskich i politycznych.

([1]) Dz.U. C 282 z 18.9.1997, str. 14.
([2]) Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 19 listopada 1997 r. (Dz.U. C 371 z 8.12.1997, str. 74), wspólne stanowisko Rady z dnia 25 stycznia 1999 r. (Dz. U. C 58 z 1.3.1999, str. 17) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 kwietnia 1999 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).
([3]) Dz.U. L 120 z 8.5.1999, str. 8.

▼B

(8) Prawa człowieka w rozumieniu niniejszego rozporządzenia należy rozumieć jako obejmujące poszanowanie dla międzynarodowego prawa humanitarnego, uwzględniając także Konwencje genewskie z 1949 r. wraz z Protokołem dodatkowym z 1977 r. Konwencję dotyczącą statusu uchodźców z 1951 r., Konwencję w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 r. oraz pozostałe traktaty międzynarodowe lub prawo zwyczajowe.

(9) Rezolucja w sprawie praw człowieka, demokracji i rozwoju, przyjęta przez Radę i Państwa Członkowskie na posiedzeniu Rady w dniu 28 listopada 1991 r. ustalająca wytyczne, procedury i środki praktyczne mające na celu wspieranie swobód obywatelskich i politycznych, a także praw gospodarczych i społecznych, poprzez przedstawicielski system polityczny oparty na poszanowaniu praw człowieka.

(10) Wspólnotowe działania na rzecz wspierania praw człowieka oraz demokratycznych zasad są wynikiem pozytywnego i konstruktywnego podejścia, w którym prawa człowieka i zasady demokratyczne postrzegane są jako przedmiot wspólnego zainteresowania Wspólnoty i jej partnerów, a także jako przedmiot dialogu, którego wynikiem mogą być środki służące wspieraniu poszanowania tych praw i zasad.

(11) Powyższe pozytywne podejście powinno zostać odzwierciedlone w wykonywaniu środków wspierających demokratyzację, wzmocnienie państwa prawa oraz rozwój pluralistycznego i demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego, a także środków budowy zaufania mających na celu zapobieganie konfliktom, wspieranie inicjatyw pokojowych oraz dotykające problemu bezkarności.

(12) Instrumenty finansowe wykorzystywane do wspierania pozytywnych działań poszczególnych państw powinny być wykorzystywane w sposób zgodny z programami regionalnymi i powiązane z pozostałymi instrumentami rozwoju, tak aby maksymalnie zwiększyć ich wpływ i skuteczność.

(13) Konieczne jest również zagwarantowanie, aby powyższe działania były zgodne z polityką zagraniczną Unii Europejskiej jako całości, z uwzględnieniem wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

(14) Powyższe działania powinny w szczególności koncentrować się na dyskryminowanych lub cierpiących z powodu ubóstwa lub niekorzystnej sytuacji społecznej dzieciach, kobietach, uchodźcach, migrantach, mniejszościach, wysiedleńcach, ludności rdzennej, więźniach oraz ofiarach tortur.

(15) Wsparcie Wspólnoty dla demokratyzacji i przestrzegania zasady państwa prawa w systemie politycznym szanującym podstawowe wolności jednostek, pomaga w realizacji celów ustanowionych w porozumieniach zawartych przez Wspólnotę i jej partnerów, wśród których to celów poszanowanie praw człowieka i zasady demokratyczne stanowią istotny element stosunków między stronami.

(16) Jakość, wpływ oraz ciągłość działania należy w szczególności chronić poprzez zapewnienie wieloletnich programów wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad we współpracy z władzami każdego z państw, z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb.

(17) Skuteczne i konsekwentne działanie wymaga uwzględnienia szczególnych cech działań na rzecz praw człowieka i demokratycznych zasad oraz odzwierciedlenia tych cech w ramach tworzenia elastycznych, przejrzystych i sprawnych procedur decyzyjnych w zakresie finansowania działań i projektów w tej dziedzinie.

▼B

(18) Wspólnota powinna być w stanie szybko reagować na wystąpienie nagłych zagrożeń lub sytuacji szczególnej wagi tak, aby podnosić wiarygodność i skuteczność swojego zaangażowania na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad w państwach, w których występują takie sytuacje.

(19) Procedury przyznawania pomocy oraz oceny projektów powinny w szczególności uwzględniać szczególny charakter odbiorców wsparcia udzielanego przez Wspólnotę w tej dziedzinie, a mianowicie niedochodowy charakter ich działalności, ryzyko ponoszone przez członków, którzy w wielu przypadkach są wolontariuszami, niekiedy wrogie środowisko, w którym działają oraz pole manewru ograniczone posiadanymi przez nich środkami własnymi.

(20) Rozwój społeczeństwa obywatelskiego musi pociągać za sobą powstawanie i organizowanie się nowych graczy w tym kontekście może okazać się konieczne, aby w państwach trzecich będących beneficjentami Wspólnota zapewniła wsparcie finansowe partnerom niemającym żadnego wcześniejszego doświadczenia w tej dziedzinie.

(21) Decyzje o finansowaniu projektów służących wspieraniu praw człowieka i zasad demokratycznych powinny być podejmowane bezstronnie, bez rasowej, religijnej, kulturowej, społecznej, etnicznej dyskryminacji organów otrzymujących wsparcie Wspólnoty oraz osób lub grup, do których skierowane są wspierane projekty, a także nie mogą wynikać ze względów politycznych.

(22) Należy ustanowić procedury wdrażania i administrowania pomocą na rzecz wspierania praw człowieka i demokratycznych zasad z ogólnego budżetu Wspólnoty.

(23) Finansowa kwota referencyjna, w rozumieniu ust. 2 deklaracji Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji z dnia 6 marca 1995 r. ([1]) zawarta w niniejszym rozporządzeniu obejmuje cały okres trwania programu, co nie wpływa na kompetencje władz budżetowych sformułowane w Traktacie,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Cele

Artykuł 1

Celem niniejszego rozporządzenia jest ustanowienie procedur wykonywania wspólnotowych działań, które, w ramach wspólnotowej polityki w dziedzinie współpracy rozwojowej, przyczyniają się do realizacji ogólnego celu rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa oraz poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności.

Działania określone w niniejszym rozporządzeniu są wykonywane na terytorium krajów rozwijających się lub odnoszą się bezpośrednio do sytuacji w nich powstałych.

Artykuł 2

W granicach art. 1 oraz zgodnie z polityką zagraniczną Unii Europejskiej jako całości Wspólnota Europejska zapewnia techniczną i finansową pomoc działaniom mającym na celu:

1) wspieranie i obronę praw człowieka i podstawowych wolności ogłoszonych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i pozostałych instrumentach międzynarodowych odnoszących się do rozwijania i konsolidacji demokracji i państwa prawa, w szczególności:

   a) wspieranie i ochronę praw obywatelskich i politycznych;

([1]) Dz.U. C 102 z 4.4.1996, str. 4.

▼B

b) wspieranie i ochronę praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;

c) wspieranie i ochronę praw człowieka w odniesieniu do dyskryminowanych lub cierpiących z powodu ubóstwa lub niekorzystnej sytuacji społecznej, mające przyczynić się do zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego;

d) wspieranie mniejszości, grup etnicznych i ludności autochtonicznej;

e) wspieranie lokalnych, narodowych, regionalnych i międzynarodowych instytucji, włączając w to organizacje pozarządowe, zaangażowanych w ochronę, wspieranie lub obronę praw człowieka;

f) wspieranie ośrodków rehabilitacyjnych dla ofiar tortur oraz organizacji oferujących konkretną pomoc ofiarom łamania praw człowieka lub pomagających poprawiać warunki w miejscach, w których znajdują się osoby pozbawione wolności, w celu zapobiegania torturom lub niewłaściwemu traktowaniu;

g) wspieranie oświaty, kształcenia i podnoszenia świadomości w dziedzinie praw człowieka;

h) wspieranie działań służących monitorowaniu praw człowieka, włączając w to kształcenie obserwatorów;

i) promowanie równości szans i praktyk niedyskryminacyjnych, włączając w to środki służące zwalczaniu rasizmu i ksenofobii;

j) wspieranie i ochronę podstawowych wolności wymienionych w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych, w szczególności wolności opinii, wolności wyrażania opinii, wolności sumienia i prawa posługiwania się własnym językiem;

2) wspieranie procesów demokratyzacji, w szczególności:

a) wspieranie i wzmacnianie państwa prawa, w szczególności poprzez podtrzymywanie niezależności władzy sądowniczej i jej wzmacnianie, a także wspieranie humanitarnego systemu więziennictwa; wspieranie reformy konstytucyjnej i ustawodawczej; wspieranie inicjatyw na rzecz zniesienia kary śmierci;

b) wspieranie podziału władz, w szczególności niezależności władzy sądowniczej i władzy ustawodawczej od władzy wykonawczej, a także wspieranie reform instytucjonalnych;

c) promowanie pluralizmu, zarówno w sferze polityki, jak i w sferze społeczeństwa obywatelskiego, poprzez wzmocnienie instytucji niezbędnych do utrzymania pluralistycznego charakteru tego społeczeństwa, włączając organizacje pozarządowe, a także poprzez wspieranie niezależnych i odpowiedzialnych mediów oraz wspieranie wolnej prasy i poszanowania wolności zrzeszania się oraz wolności zgromadzeń;

d) wspieranie praktyk dobrych rządów, w szczególności poprzez wspieranie odpowiedzialności administracyjnej oraz zapobieganie i zwalczanie korupcji;

e) wspieranie udziału obywateli w procesie podejmowania decyzji na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności poprzez promowanie równego udziału mężczyzn i kobiet w społeczeństwie obywatelskim, życiu gospodarczym i w polityce;

f) wspieranie procesów wyborczych, w szczególności poprzez wspieranie niezależnych Komisji wyborczych, udzielanie pomocy materialnej, technicznej i prawnej w przygotowaniu wyborów, w tym list wyborczych, podejmowanie środków w celu wspierania udziału poszczególnych grup, szczególnie kobiet, w procesie wyborczym oraz kształcenie obserwatorów;

g) wspieranie krajowych wysiłków na rzecz oddzielenia funkcji cywilnych i wojskowych, kształcenia personelu cywilnego i wojskowego oraz podnoszenia ich świadomości praw człowieka;

▼M2

h) wspieranie wysiłków sprzyjających tworzeniu grup państw demokratycznych w ramach organów Narodów Zjednoczonych, wyspecjalizowanych agencji i organizacji regionalnych;

▼B

3) wspieranie działań służących wspieraniu poszanowania praw człowieka i demokratyzacji poprzez zapobieganie konfliktom i zajmowanie się ich skutkami, w ścisłej współpracy z właściwymi organami, w szczególności:

   a) wspieranie rozwoju strukturalnego, włączając w to utworzenie lokalnego systemu wczesnego ostrzegania;

   b) wspieranie środków mających na celu wyrównywanie szans i zacieranie podziałów między grupami o różnej tożsamości;

   c) wspieranie środków ułatwiających pokojowe godzenie interesów grupowych, włączając w to wsparcie dla środków wzmacniania zdolności, w odniesieniu do praw człowieka i demokratyzacji, w celu zapobiegania konfliktom i przywracaniu spokoju społecznego;

   d) wspieranie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz jego przestrzegania przez wszystkie strony konfliktu;

   e) wspieranie organizacji międzynarodowych, regionalnych lub lokalnych, włączając w to organizacje pozarządowe, zaangażowanych w zapobieganie, rozwiązywanie oraz usuwanie skutków konfliktów, włączając w to wsparcie dla ustanawiania międzynarodowych trybunałów karnych *ad hoc* oraz utworzenia stałego międzynarodowego trybunału karnego oraz wsparcie i pomoc dla ofiar naruszeń praw człowieka.

Artykuł 3

Wsparcie Wspólnoty dla powyższych celów może obejmować finansowanie:

1. kampanii służących podnoszeniu świadomości, informowaniu oraz kształceniu zaangażowanych instytucji i społeczeństwa;

2. środków niezbędnych do identyfikacji i przygotowania projektów, a mianowicie:

   a) identyfikacji projektu i studium jego wykonalności;

   b) wymiany między organizacjami europejskimi i instytucjami w państwach trzecich wiedzy technicznej oraz doświadczeń;

   c) kosztów wynikających z procedur przetargowych, w szczególności w związku z oceną ofert przetargowych oraz przygotowaniem dokumentów dotyczących projektu;

   d) finansowanie ogólnych studiów dotyczących działań Wspólnoty z zakresu niniejszego rozporządzenia;

3. realizacji projektów:

   a) pomocy technicznej, oraz delegowania personelu zewnętrznego i personelu miejscowego, pomagających w realizacji projektów;

   b) zakupu i/lub dostaw wszelkich produktów albo sprzętu ściśle niezbędnego do realizacji działań, włączając w to, w sytuacjach wyjątkowych i gdy będzie to należycie uzasadnione, zakup lub wynajem nieruchomości;

   c) gdy jest to stosowne, przedsięwzięcia do celów podkreślenia wspólnotowego charakteru tych działań;

4. środków służących monitorowaniu, kontroli oraz ocenie działań Wspólnoty;

5. przedsięwzięć służących wyjaśnianiu celów i rezultatów prowadzonych działań społeczeństwu w zainteresowanych państwach oraz pomocy administracyjnej i technicznej służącej wzajemnym korzyściom Komisji i beneficjenta.

▼B

ROZDZIAŁ II

Procedury realizacji pomocy

Artykuł 4

1. Partnerami uprawnionymi do finansowania na podstawie niniejszego rozporządzenia są organizacje regionalne i międzynarodowe, organizacje pozarządowe, krajowe, regionalne i lokalne władze i agencje publiczne, organizacje wspólnotowe oraz jednostki sektora publicznego i prywatnego, a także podmioty gospodarcze. ►M2 W przypadkach misji obserwacyjnych UE organizowanych podczas wyborów oraz występowania w roli „amicus curiae", osoby fizyczne są uprawnione do uzyskania wsparcia finansowego na podstawie niniejszego rozporządzenia. ◄

2. Działania finansowane przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia są realizowane przez Komisję na wniosek partnera określonego w ust. 1 lub z własnej inicjatywy Komisji.

▼M3

Artykuł 5

Uprawnienie do udziału w umowach jest określone zgodnie z kryteriami kwalifikującymi oraz odstępstwami od nich, zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 2110/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 grudnia 2005 r. w sprawie dostępu do pomocy zagranicznej Wspólnoty ([1]).

▼B

Artykuł 6

Niezależnie od otoczenia instytucjonalnego i politycznego, w którym działają partnerzy określeni w art. 4 ust. 1 przy określaniu zdolności instytucji do otrzymania finansowania Wspólnoty rozpatruje się w szczególności następujące czynniki:

a) zaangażowanie danej instytucji w obronę, przestrzeganie i wspieranie praw człowieka oraz zasad demokratycznych w niedyskryminujący sposób;

b) doświadczenie danej instytucji w dziedzinie wspierania praw człowieka oraz zasad demokratycznych;

c) zdolności administracyjne danej instytucji oraz zdolności do zarządzania finansami;

d) techniczną i logistyczną zdolność danej instytucji do przeprowadzania planowanych przedsięwzięć;

e) w przypadku gdy będzie to miało zastosowanie, wyniki wszelkich realizowanych wcześniej działań, w szczególności finansowanych przez Wspólnotę;

f) zdolność danej instytucji do budowania roboczych relacji z pozostałymi uczestnikami społeczeństwa obywatelskiego w zainteresowanym państwie trzecim oraz do bezpośredniego wspierania lokalnych organizacji odpowiedzialnych w ramach struktur społeczeństwa obywatelskiego.

Artykuł 7

1. Pomocy nie przyznaje się partnerom określonym w art. 4 ust. 1 do czasu, gdy nie zobowiążą się przestrzegać ustanowionych przez Komisję warunków podziału i realizacji pomocy, które także nakłada się na nich w drodze umowy.

2. Działania wspierane przez Wspólnotę są realizowane zgodnie z celami ustanowionymi w decyzji finansowej Komisji.

([1]) Dz.U. L 344 z 27.12.2005, str. 1.

▼M2

3. Finansowanie przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia przyjmuje postać dotacji lub umów. W ramach działań prowadzonych na mocy art. 2 uczestnicy misji obserwacyjnych UE podczas wyborów, opłacani ze środków finansowych przyznanych na cele związane z prawami człowieka i demokratyzacją, będą rekrutowani zgodnie z procedurami ustanowionymi przez Komisję.

▼B

4. W przypadku gdy działania finansowane na podstawie niniejszego rozporządzenia są przedmiotem porozumień finansowych między Wspólnotą i państwami otrzymującymi wsparcie, w porozumieniach takich postanawia się, że podatki, opłaty i należności celne nie mogą być płacone przez Wspólnotę.

▼M3

Artykuł 8

1. Uprawnienie do udziału w procedurach przetargowych na podstawie niniejszego rozporządzenia określa się zgodnie z kryteriami kwalifikującymi oraz odstępstwami od nich zawartymi w rozporządzeniu (WE) nr 2110/2005.

2. Pochodzenie dostaw i materiałów zakupionych na podstawie niniejszego rozporządzenia określają reguły pochodzenia oraz odstępstwa od tych reguł, zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 2110/2005.

▼B

Artykuł 9

1. Mając na względzie spójność i komplementarność oraz w celu maksymalizowania ogólnej skuteczności działań, Komisja, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, może podjąć wszelkie konieczne środki koordynacji.

2. W każdym przypadku, w celach określonych w ust. 1, Komisja sprzyja:

a) wprowadzeniu systemu wymiany i systematycznego analizowania informacji o działaniach finansowanych lub rozpatrywanych do finansowania przez Wspólnotę i Państwa Członkowskie;

b) koordynacji realizacji działań w miejscu ich prowadzenia, poprzez regularne spotkania w celu wymiany informacji między przedstawicielami Komisji i Państw Członkowskich w kraju otrzymującym wsparcie;

c) promowaniu spójnego podejścia do pomocy humanitarnej oraz, jeśli tylko jest to możliwe, integracji ochrony praw człowieka w ramach pomocy humanitarnej.

ROZDZIAŁ III

Procedury realizacji działań

Artykuł 10

▼M2

Ramy finansowe odnoszące się do wykonania niniejszego rozporządzenia w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2006 r. ustala się niniejszym na 134 miliony EUR.

▼B

Wartość rocznych środków przyznanych zostanie zatwierdzona przez władze budżetowe w ramach limitów Perspektywy finansowej.

▼M2

Artykuł 11

1. Komisja przyjmuje ramy programowania i określania działań Wspólnoty.

Ramy te składają się w szczególności z:

▼M2

a) wieloletnich programów indykatywnych oraz corocznych aktualizacji tych programów,

b) rocznych programów pracy.

Środki szczególne, których nie uwzględniono w rocznym programie pracy, mogą w szczególnych sytuacjach zostać zatwierdzone.

2. Komisja przygotowuje sprawozdanie roczne, w którym przedstawia program działań na nadchodzący rok z uwzględnieniem poszczególnych regionów i sektorów oraz składa Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie z ich wdrażania.

Komisja odpowiada za kierowanie i przystosowywanie, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i z wymogami elastyczności, rocznych programów pracy określonych w ogólnych ramach wieloletnich ustaleń. Podejmowane decyzje odzwierciedlają priorytety oraz zasadnicze obawy Unii Europejskiej związane z umacnianiem demokracji i państwa prawa oraz z poszanowaniem praw człowieka i są uzależnione od specyficznego charakteru tych programów. Komisja na bieżąco informuje Parlament Europejski o stanie prac.

3. Komisja wprowadza w życie działania wspólnotowe na podstawie tego rozporządzenia zgodnie z procedurami budżetowymi i innymi obowiązującymi procedurami, w szczególności tymi, które zostały ustanowione w rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z 25 czerwca 2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ([1]).

Artykuł 12

1. Instrumenty, o których mowa w art. 11 ust. 1, są przyjmowane zgodnie z procedurą określoną w art. 13 ust. 2.

W przypadku, gdy zmiany wprowadzane do rocznych programów pracy, o których mowa w art. 11 ust. 1 lit. b), nie przekraczają 20 % całkowitej kwoty na nie przeznaczonej lub nie zmieniają w istotny sposób charakteru projektów czy programów w nich zawartych, Komisja przyjmuje te zmiany. Stosowną informację przekazuje komitetowi, o którym mowa w art. 13 ust. 1.

2. Nie naruszając art. 14, decyzje finansowe dotyczące projektów i programów nieuwzględnionych w rocznych programach pracy i opiewające na kwotę przekraczającą 1 milion EUR są przyjmowane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 13 ust. 2.

▼M1

Artykuł 13

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Praw Człowieka i Demokracji, zwany dalej „Komitetem”.

▼M2

2. W wypadku odwołania się do niniejszego akapitu, mają zastosowanie art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE([1]), z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji.

Okres wskazany w art. 4 ust. 3 decyzji 1999/468/WE ustala się na 30 dni.

▼M1

3. Komitet uchwala swój regulamin wewnętrzny.

▼B

Artykuł 14

1. Komisja może finansować nadzwyczajne środki do maksymalnej wysokości 2 milionów EUR. Nadzwyczajne środki uznaje się za niezbędne w przypadku pilnej i nieprzewidywalnej potrzeby powstałej w wyniku nagłego wstrzymania procesów demokratycznych, wystą-

([1]) Dz.U. L 248 z 16.9.2002, str. 1.

▼B

pienia sytuacji kryzysowej lub wyjątkowego i bezpośredniego zagrożenia dotyczącego całej lub części ludności kraju i stanowiącego poważne zagrożenie dla podstawowych praw i wolności jednostki.

2. W przypadku gdy działania spełniają niniejsze warunki, Komisja, po konsultacji z Państwami Członkowskimi, realizuje działania w sposób najbardziej skuteczny. Państwa Członkowskie w ciągu pięciu dni roboczych mogą składać wszelkie zastrzeżenia. W przypadku złożenia jakichkolwiek zastrzeżeń, Komitet określony w art. 13, bada zagadnienie na swoim najbliższym posiedzeniu.

3. Komisja informuje Komitet określony w art. 13, na jego najbliższym posiedzeniu, o wszelkich działaniach w sytuacji zagrożenia podjętych zgodnie z niniejszymi przepisami.

Artykuł 15

Komitet może zbadać każde ogólne lub szczegółowe zagadnienie dotyczące pomocy wspólnotowej w niniejszej dziedzinie oraz spełnia użyteczną funkcję jako instrument poprawy spójności działań Unii Europejskiej w dziedzinie praw człowieka i demokratyzacji względem państw trzecich. ►M2 ——————— ◄

Artykuł 16

1. Komisja regularnie ocenia działania finansowane przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu stwierdzenia czy osiągnęły one założone cele oraz w celu ustanowienia wytycznych służących poprawie skuteczności kolejnych działań. Komisja przedstawia Komitetowi podsumowanie przeprowadzonych działań oceniających, które Komitet może zbadać, gdy uzna to z konieczne. Sprawozdania z przeprowadzonej oceny są dostępne dla Państw Członkowskich na ich wniosek.

2. Na wniosek Państw Członkowskich, Komisja może także, wspólnie z tymi państwami, przeprowadzać ocenę wyników działań i programów Wspólnoty prowadzonych na podstawie niniejszego rozporządzenia.

▼M2

Artykuł 17

We wszelkich porozumieniach lub umowach zawartych na mocy niniejszego rozporządzenia stwierdza się wyraźnie, że Komisja i Trybunał Obrachunkowy wykonują swoje uprawnienia kontrolne na podstawie dokumentów i na miejscu w stosunku do wszystkich wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali fundusze wspólnotowe. Stosuje się przepisy rozporządzenia Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami ([1]).

▼B

Artykuł 18

1. W terminie miesiąca od podjęcia decyzji Komisja informuje Państwa Członkowskie o zatwierdzonych działaniach i projektach, wskazując kwoty, charakter działań, kraj otrzymujący wsparcie oraz zaangażowanych w to partnerów.

2. Z końcem każdego roku budżetowego Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie roczne wraz z podsumowaniem działań sfinansowanych w trakcie danego roku.

Podsumowanie zawiera informacje dotyczące partnerów, z którymi realizowano działania określone w art. 1.

([1]) Dz.U. L 292 z 15.11.1996, str. 2.

▼B

Sprawozdanie zawiera także przegląd wszelkich zewnętrznych działań oceniających, które mogły być przeprowadzone, a także, gdy jest to właściwe, propozycje konkretnych działań.

Artykuł 19

Po trzech latach od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ogólną ocenę działań finansowanych przez Wspólnotę na podstawie niniejszego rozporządzenia, która może być uzupełniona o odpowiednie propozycje odnoszące się do przyszłości niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 20

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia ►**M2** 31 grudnia 2006 r. ◄

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.